

Mendelova univerzita v Brně

Lesnická a dřevařská fakulta

Ústav lesnické a dřevařské ekonomiky a politiky

Rozsah tzv. preventivní povinnosti vlastníka lesa
při obecném užívání lesa
a ochraně přilehlých nemovitostí

Diplomová práce

2017

Bc. Mgr. Lukáš Raida

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Zpracovatel :	Bc. Mgr. Lukáš Raida
Studijní program:	Lesní inženýrství
Obor:	Lesní inženýrství
Název tématu:	Rozsah tzv. preventivní povinnosti vlastníka lesa při obecném užívání lesa a ochraně přilehlých nemovitostí
Rozsah práce:	50-60 stran textu

Zásady pro vypracování:

1. Platná právní úprava představovaná zákonem č. 289/1995 Sb. zakládá každému právo vstupovat do lesa na vlastní nebezpečí. Z tohoto pravidla by bylo lze usuzovat, že vlastník lesa je zcela zbaven odpovědnosti za škody, které návštěvníkům lesa vzniknou ve spojitosti s riziky vyplývajícími ze zvláštní povahy lesa jako složky životního prostředí (pád stromů, větví, kamenů, nerovnost terénu apod.). Stejně tak zakládá lesní zákon vlastníkům nemovitostí ohrožených vznikem škod majících původ ve zvláštní povaze lesa povinnost provést opatření na ochranu nemovitostí před vznikem takových škod.
2. Judikatura popsanou interpretaci nesdílí a naopak spočívá na závěru, že vlastník lesa může být s ohledem na existenci povinnosti počínat si tak, aby nedocházelo ke škodám (tzv. preventivní povinnost) za škody vzniklé návštěvníkům lesa i vlastníkům přilehlých nemovitostí odpovědný.
3. Cílem práce je analyzovat právní stav, a to zejména s přihlédnutím k judikatuře, a konkretizovat rozsah preventivní povinnosti vlastníka lesa ve vztahu k obecnému užívání lesa a ochraně přilehlých nemovitostí. Součástí práce bude i návrh změn platné právní úpravy směřující k posílení postavení vlastníka lesa.
4. Konečná úprava diplomové práce spočívá v sepsání stránkovaného čístopisu formátu A4. Diplomová práce musí být opatřena zadávacím listem, stránkovaným obsahem, vyznačením citace pramenů v textu a soupisem použité literatury. Nedílnou součástí je i abstrakt a resumé v anglickém jazyce.

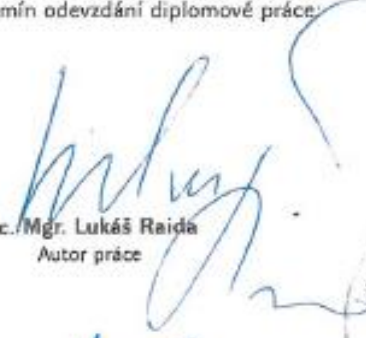

Seznam odborné literatury:

1. BIČOVSKÝ, J. – HOLUB, M. *Náhrada škody podle občanského, obchodního, pracovního a správního práva*. 2. vyd. Praha: Linde, 1997. 408 s. ISBN 80-7201-069-1.
2. DROBNÍK, J. – DVOŘÁK, P. *Lesní zákon : komentář*. 1. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 290 s. ISBN 978-80-7357-425-3.
3. KINDL, M. – FIALA, J. *Občanský zákoník – komentář, Wolters Kluwer, 2013*. Praha: Wolters Kluwer, 2013.
4. STANĚK, J. *Lesní zákon v teorii a praxi : úplné znění zákona s komentářem*. 1. vyd. Písek: Matice lesnická, 1996. 189 s. Lesní zákon v teorii a praxi.
5. ŠVESTKA, J. – DVOŘÁK, J. – FIALA, J. *Občanský zákoník – komentář*. Praha: Wolters Kluwer, 2013.
6. TÉGL, P. – MELZER, F. *Občanský zákoník – velký komentář*. Praha: Leges, 2013. ISBN 978-80-87576-86-1.
7. VOJTEK, P. *Přehled judikatury ve věcech náhrady škody*. Praha: ASPI, 2006. 711 s. Přehledy judikatury. ISBN 80-7357-194-3.

Datum zadání diplomové práce: prosinec 2014

Termín odevzdání diplomové práce: duben 2016

Bc. Mgr. Lukáš Raida
Autor práce

L. S.

Dr. JUDr. Ing. Martin Flora
Vedoucí práce

Ing. Vlastimil Vala, CSc.
Vedoucí ústavu

doc. Ing. Rademír Klvača, Ph.D.
Děkan LDF MENDELU

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem práci:

Rozsah tzv. preventivní povinnosti vlastníka lesa při obecném užívání lesa a ochraně přílehlých nemovitostí

vypracoval samostatně a veškeré použité prameny a informace uvádím v seznamu použité literatury. Souhlasím, aby moje práce byla zveřejněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, a v souladu s platnou Směrnicí o zveřejňování vysokoškolských závěrečných prací.

Jsem si vědom, že se na moji práci vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brně má právo na uzavření licenční smlouvy a užití této práce jako školního díla podle § 60 odst. 1 autorského zákona.

Dále se zavazuji, že před sepsáním licenční smlouvy o využití díla jinou osobou (subjektem) si vyžádám písemné stanovisko univerzity, že předmětná licenční smlouva není v rozporu s oprávněnými zájmy univerzity, a zavazuji se uhradit případný příspěvek na úhradu nákladů spojených se vznikem díla, a to až do jejich skutečné výše.

V Ostravě dne 14. dubna 2017.

Lukáš Raida

Můj díky za pomoc a podporu při zpracování této práce patří:

Dr. JUDr. Ing. Martinu Florovi z Mendelovy univerzity v Brně, Lesnické a dřevařské fakulty, **JUDr. Petr Vojtkovi** z Nejvyššího soudu České republiky, **Mgr. Aleně Langové** z Lesů České republiky, s. p., **JUDr. Jiřímu Kšicovi**, právnímu poradci Vojenských lesů a statků ČR, s. p., **Bc. Petře Roubíčkové** z Ministerstva životního prostředí České republiky, **Radku Drahnému** ze Správy Krkonošského národního parku, **Ing. Blance Müllerové** ze Správy Národního parku Šumava, **Mgr. Michalu Veselkovi**, znalci a milci jazyka českého, **Bc. Pavlíně Buchtové**, návštěvnici Moravskoslezské vědecké knihovny v Ostravě, a milovaným **Táničce, Natatě a Elindě** za pochopení, trpělivost a podporu.

ABSTRAKT

Mgr. Bc. Lukáš Raida

Rozsah tzv. preventivní povinnosti vlastníka lesa při obecném užívání lesa a ochraně přilehlých nemovitostí

Cílem práce bylo analyzovat právní stav, zejména s přihlédnutím k judikatuře, a konkretizovat rozsah právních povinností vlastníka lesa ve vztahu k obecnému užívání lesa a ochraně přilehlých nemovitostí. Součástí práce je i návrh změn platné právní úpravy směřující k posílení postavení vlastníka lesa.

Na základě rešerše judikatury Nejvyššího soud České republiky byl sestaven systematizovaný přehled preventivních povinností vlastníka lesa a navržen efektivní systém péče o bezpečnost lesa, doplněný o evidenci prováděných preventivních činností. Zavedení těchto systémových opatření zásadním způsobem omezuje riziko vzniku odpovědnosti vlastníka lesa za škody vzniklé při obecném užívání lesa a za škody na nemovitostech nacházejících se v blízkosti lesa.

Bylo zjištěno, že dosavadní judikatura Nejvyššího soudu, přijatá za účinnosti občanského zákoníku platného do 31.12.2013, je a bude nadále použitelná i na případy škod vzniklých po 31.12.2013 již za účinnosti občanského zákoníku nového.

Klíčová slova:

Obecné užívání lesů, ochrana přilehlých nemovitostí, preventivní povinnost vlastníka lesa, náhrada škody.

ABSTRACT

Mgr. Bc. Lukáš Raida

The scope of so-called preventive obligations of forest owners relating to the general use of woods and the protection of surrounding properties.

The aim of the thesis was to analyse the legal status, in particular with regard to jurisprudence, and to specify the scope of legal obligations of forest owners in relation to the general use of forests and the protection of surrounding properties. The thesis also includes a proposal for amendments to current legislation aimed at strengthening the position of the forest owners.

On the basis of research into case law, the High Court of the Czech Republic has compiled a systematized overview of preventive obligations of the forest owners, and designed an effective system of care for the safety of the forests, accompanied by a record of carried out preventive activities. The introduction of these systemic measures significantly reduces the risk of liability for forest owners for damages incurred in general forest use, as well as damage to properties located near the forests.

It was found that existing jurisprudence of the High Court, brought into effect in the Civil Code and valid until 31st December 2013, is and will remain applicable for cases of damage incurred after 31st December 2013, for effectiveness of the new Civil Code.

Key words:

General use of forests, protection of surrounding properties, preventive obligations for forest owners, responsibility for damages.

OBSAH

1. ÚVOD	1
2. VÝZNAM JUDIKATURY NEJVYŠŠÍHO SOUDU	4
3. PODKLADOVÁ PRÁVNÍ ÚPRAVA	8
3.1 Lesní zákon	9
3.2 Zákon o dráhách	12
3.3 Zákon o pozemních komunikacích	12
3.4 Původní občanský zákoník	13
4. JUDIKATURA NEJVYŠŠÍHO SOUDU	17
4.1 Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2471/2000 (HABR)	17
4.2 Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 618/2001 (MŮSTEK)	22
4.3 Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2183/2001 (SKÁLA)	27
4.4 Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2819/2011 (CYKLISTKA)	32
4.5 Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 244/2015 (LAPAČ)	39
4.6 Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 1644/2010 (TOPOL)	45
4.7 Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2508/2012 (BERLINGO)	47
4.8 Usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 2413/2012 (STROMOŘADÍ)	49
4.9 Závěry plynoucí z judikatury Nejvyššího soudu	52
5. PRÁVNÍ ÚPRAVA AKTUÁLNÍ	55
5.1 Nový občanský zákoník	55
5.2 Nový občanský zákoník – preventivní povinnost	55
5.3 Nový občanský zákoník – náhrada újmy (škody)	59
5.4 Zákon o ochraně přírody a krajiny	64
6. VÝSLEDKY	67
6.1 Aplikovatelnost dosavadní judikatury na novou právní úpravu	67
6.2 Konkretizace preventivních povinností vlastníka lesa	68
6.3 Návrh změny právní úpravy obecného užívání lesa	71
6.4 Návrh změny právní úpravy ochrany přilehlých nemovitostí	73
6.5 Správce lesa	76

7. PREVENTIVNÍ OPATŘENÍ PŘIJATÁ V PRAXI	77
7.1 Lesy České republiky, s. p.	77
7.2 Vojenské lesy a statky ČR, s. p.	80
7.3 Ministerstvo Životního prostředí České republiky	80
7.4 Správa Krkonošského národního parku	81
7.5 Správa Národního parku Šumava	82
8. DISKUZE	83
9. ZÁVĚR	85
SUMMARY	86
SEZNAM CITOVANÉ LITERATURY	87